

GAZETA TRANSILVÂNIEI

PROPRIETARĂ: ASOCIAȚIUNEA „ASTRA” BRAȘOV

Apare de două ori pe săptămână prin îngrijirea unui comitet de redacție.

Atelierele tipografiei „Astra” Tf. 1102.
Pagini 4-6-8 Lei 2.

STEAG RIDICAT LA.

1838

GILBARITIU ȘI SPINȚIT DE LUPTUL PURTATE SUB CUTELE LUI MUREȘENII
DE ATĂȚIA URMAȘI, ÎN FRUNTE CU

REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA
BRAȘOV

B-dul REGELE FERDINAND Nr. 12 Tf. 1513
Abonamentul anual lei 200. Autorități și Societăți lei 500.
Anunțuri și reclame după tarif.

Nr. 50

13 Iulie 1941

Anul 104

Primul care ni se duce

de Ion Colan

A trăsnit undeva sec.

Din șirul celor mulți, cei 25 de ani ai frumosului ofițer și-au încheiat viața. Un nou mormânt s'a deschis, alături de atâtea altele, împlinind un cimitir, care ne face stăpâni definitiv asupra Țării Basarabilor.

Groapa aceasta, izolată sau comună, nouă, Brașovenilor, într'un anumit fel ne aparține, prin ce'e două decenii trăite între noi de sublocotenentul Rarinco, primul despre care avem cunoștință că a căzut cu fața spre Nistru.

A mai fost odată un războiu și au mai fost odată rânduri scrise în această gazetă despre primul care ni se ducea, fulgerat de nemilostivul plumb.

Pe atunci ofițerul se numea altfel. Poate Sandi Bogdan, poate altcum. Și tot mână rusească, un alt „tavarăși” al nemărginitei Rusii, a înșurubat patul armei în umăr și a tras; sau tot o baterie rusă comandată de cioloveci amețiți de vodcă, a dat drumul obuzului aducător de moarte.

Camarade Rarinco, eu nu te-am cunoscut. Au fost între noi anii despărțitori de drumuri. Numai în timp. Astfel, acolo unde ai căzut tu, poate numai întâmplarea a făcut să nu fim împreună, mânași de același dor de a împinge hotarul de țară pe Nistru. Eu nu te știu și, totuși, mi ești așa de aproape. Da ăuzind vestea, ochii s'au umezit, nimeni n'ar trebui să se mire de lacrimile unui necunoscut pentru tine. Necunoscuți suntem tu și în fața neiertătorului destin. Din regimentul tău el te-a a'ez pe tine. Din câte știu tu ești primul, aproape Brașovean, căzut pentru a spăla rușinea anului 1940, opera ghifușilor vânzători de pământ românesc.

Tu, așa cum te vedem noi cei din Țara Bârsei, vei rămânea mereu în frunte, ori câți ar mai cădea după tine

Dacă plângem, o facem ca oameni, pentru anii tăi puțini, încheiați înainte de a-și fi împlinit sborul.

O facem pentru părinții tăi, care plâng în tine pe al treilea care li se duce.

Dar, camarade, când iureșul va trece, și apele Prutului și Nistrului se vor limpezi și n'or mai vărsa în mare atâtea sânge românesc, atunci numele tău va rămânea, și el, la temelie României noi, care fără jertfa ta și a celor ce, ca tine, nu vor mai fi, atunci, la limpezirea apei, nu se putea închipui.

Pe sub arcul de triumf, în defilarea victorioasă de mâne, cei rămași vor simți alături de ei în rând, și umbra sublocotenentului Rarinco.

Să începem mai bine

de I. Bozdog

Sunt adânc grăitoare în simplitatea lor cuvintele fruntașului țăran basarabean Moș Ion Codreanu, apărute deunăzi în „Curentul”. Toate uneltrile rusești de desnaționalizare din trecut n'au putut decât pe alocurea să spargă poighița, însă masele țăranesci au rămas în toate ca monoliți. Administrația sovietică a reușit să consolideze gândirea și cugetul tuturor Basarabenilor către iridenta adevărată și nu spre Moscova, cum le-ar fi plăcut lor.

Mi-am pus aproape involuntar întrebarea: oare Basarabia nu s'a sudat și contopit sufletește în timpul celor 23 ani de viață națională cu ființa vecinică a neamului și dacă nu, pentru ce?

Pentru ce durerea și suferința în acest ultim an de robie a trezit cele mai iridente sentimente românești în ei și în loc să se îndrepte spre Moscova, inimile lor au palpitat tot mai puternic spre București?

Prin fața ochilor mei sufletești trec acum în icoane triste atâtea episoade de înfruntări și acuzații nedrepte făcute Basarabiei, atâtea măsuri și dispoziții speciale luate în Basarabia și atâtea insulte încercate pe inimile neprihănite de moldoveni neași, și la minte, și la trup.

Când înodăm firul vieții românești, întrerupt atât de brutal acum un an dincolo de Prut și toarcem din caerul sorții firul vieții românești, e bine, e folositor să ne facem un sincer examen de conștiință și să reîncepem mai bine!

Basarabiei — abia revenită la Patria Mama — i s'a aruncat adeseori în față — chiar în Parlamentul Țării și prin diabolica persistență a unei părți

din presă — că este rusificată, că este bolșevizată și că orice măsuri drastice de îndreptare nu sunt prea tari pentru Basarabia.

Aduceau, ce e drept, o mică parte dintre Moldovenii de peste Prut, o melancolică nostalgie a vremurilor, după libertatea ultimelor decade țariste, care tindea la rusificarea păturii intelectuale prin măsuri blânde și toleranță religioasă și prin creșterea gratuită a tineretului mai ales în instituțiile lor, dar aceștia erau prea reduși ca număr, iar cei infectați de microbii iudeo-comunismului nu erau Români, ci străini, agenți ai Moscovei. Nouă ne-a lipsit discernământul necesar și în loc de măsuri raționale de profilaxie, am lunecat pe panta greșelilor primejdioase — înstrăinând pe proprii noștri frați. S'au menținut în slujbe publice o mulțime de Evrei și comuniștii notorii, schimbându-se doar căpeteniile.

În administrație se recrutau pentru Basarabia — cu rare excepții — oameni de „mână tare” cărora li s'a permis și iertat prea multe.

Nouile măsuri luate de guvernul țării: de a trimite cele mai bune elemente în Basarabia și Bucovina, vor șterge păcatele vechiului sistem, cu: *bun pentru Basarabia*

Funcționarii incorecți, vor înfunda pușcăriile și nu vor putea fi trimiși „în refacere”.

A fi trimis funcționar în Basarabia, sperăm, că va deveni o însărcinare deosebit de onorantă și nici cei mai mari răuvoitori nu o vor putea interpreta ca o trimitere în surghiun.

Continuare în pagina 5-a

Cu sufletul spre saf

de Petru Suciu

Problema satului trebuie să ocupe locul prim între problemele de existență ale neamului și ale statului nostru.

S'a crezut că prin reforma agrară problema satului nostru s'a rezolvat. A trebuit să treacă ani pentru ca să se vadă, că satul are un complex de probleme care trebuie studiate, adâncite și soluționate. Partidele politice, deși au fost preocupate de aceste probleme, totuși nu au încercat să le soluționeze. Studiate au fost, dar soluționate nu. Dela studiu până la înfăptuire e o mare prăpastie. O trec cei înzestrați cu un mare potențial de clarviziune și de energie. Bărbați înzestrați cu aceste calități am avut. Dar roboți disciplinei de partid, ei nu au putut face nimic.

Politica satului a trecut prin politica partidului. Partidele au arătat aproape o completă desinteresare față de nevoile culturale și economice ale satului. Considerau satul ca pe un subiect electoral. Exista numai pe vremea campaniilor. Încercări de ridicare a satului, de culturalizare a lui, s'au făcut. O sociologie romantică a crezut că poate schimba fața satelor cu ajutorul tineretului nostru intelectual. S'a încercat să se dea satelor un aspect de civilizație prin văruirea gardurilor. Am încercat să acoperim cu var o stare de incultură edilitară. Civilizația n'o dă,

Continuare în pag. 4-a

FOILETONUL

„GAZETEI TRANSILVÂNIEI”

Un prieten necunoscut al lui Dimitrie Cantemir în Rusia

de Aurel A. Mureșianu

Influența civilizatoare a romanității răsăritene asupra lumii slave s'a manifestat din cele mai vechi timpuri. Slavistica modernă a constatat nu numai originea romană a unor obiceiuri ca „colindele” și „rusaliile”, adoptate aproape de toți Slavii, dar și trece ea în mitologia populară rusească, încă din epoca păgână, sub forma vechei zeități slave „Troian”, a însuși numelui cuceritorului și civilizatorului Daciei.

Printre cărturarii și oamenii iluștri pe care poporul românesc i-a dat Rusiei în ultimele veacuri, putem număra

pe reformatorul vieții religioase a Rușilor, întemeietorul academiei teologice a Chievului și mitropolit al lui, Petru Movilă; pe vestitul ambasador al Rusiei în China și educator al lui Petru cel Mare, Spătarul Nicolae Milescu „Cârnu”; pe Herescu-Heraskow, întemeietorul Universității Moscovei; pe „logofătul și canțilarul” lui Petru cel mare, brașoveanul Teodor Corbea, autorul celui mai vechiu dicționar latino-român cunoscut și, în sfârșit, pe învățatul de renume european Dimitrie Cantemir și pe fiul său Antioh, unul

dintre întemeietorii literaturii clasice rusești.

Principele Moldovei Dimitrie Cantemir fu nevoit să caute refugiu în Rusia dimpreună cu câteva zeci de familii boerești și cu vreo patru mii de moldoveni, după înfrângerea lui Petru cel Mare, conducătorul coaliției creștine a Răsăritului, în marea luptă cu Turcii dela Stănilești pe Prut, din vara anului 1711. Căci întemeietorul imperiului rusec, încurajat de victoriile alianței creștine apusene și ale lui Eugeniu de Savoia asupra Turcilor, luase și el inițiativa unei cruciade și „alianțe sfinte” împotriva acestora, a popoarelor ortodoxe, alianță la care se alătură cu însuflețire și nou numitul principe al Moldovei, prin pactul secret dela Lusk din 15 Aprilie 1711, în care pusese însă ca condiție principală respectarea independenței Moldovei și „hotarele Nistrului”.

Între condițiile de pace pe care țarul Petru fu nevoit să le primească după înfrângerea dela Stănilești, fu și extrădarea „trădătorului” Cantemir. Om

DUMINEGA

„Cerul și pământul vor trece“...

Ev. Mat. V, 18.

Atât de convingși erau apostolii că legea și prorocii se vor împlini. Mântuitorul nostru Isus Hristos le întipărise în suflete aceste cuvinte:

— „Voi sunteți sarea pământului... Voi sunteți lumina lumii... și în-drăsnii,

Cerul și pământul vor trece, dar cuvintele mele nu, până se vor plini toate“. Mat. V, 13, 14, 18.

Să nu socotiți că o poruncă se poate șterge, alta uita, iar alta trece cu vederea. Nu! O iotă sau o cirtă, adică nici o virgulă sau un punct nu se vor muta din legea Domnului, până nu se vor plini toate.

Dacă într-o noapte soarele s'ar stinge și acest înalt sfesnic al cerului n'ar mai lumina nici în miez de zi; dacă cerul s'ar destrăma, ori s'ar strânge împrejurul său și dacă pământul s'ar pierde sub picioarele noastre și temelii atât de solidă a pământului s'ar schimba în praf și pulbere, cât de adânc va fi întunecul, ce haos și nenorocire! Atunci ar fi pierdut totul și nimic din ce-ar rămâne n'ar mai fi de folos.

Dar întunecul este cu mult mai mare și vântul mai pustiitor, și totul pierdut dinainte, dacă nesocotim și cel mai mic cuvânt al Mântuitorului nostru Hristos.

Și să coborim în viață, unde patimile oamenilor s'au încrucișat, ca fulgerul pe cer, cu legea lui Hristos.

1. Ne amintim de tirania lui Nero, unde înflorea păgânismul, în veacul celui fără Dumnezeu. În lungul aleelor ce se deschideau în grădinile sale împărătești, în nopțile întunecoase de toamnă, ardeau niște flăcări grozave; fiecare făclie era un mucenic creștin în haina lui de foc. Tot atunci, în amfiteatrul din Roma, 2200 curioși urmăreau câinii vagabonzi și tigrii flămânzi, care sfâșiau în bucăți pe cei mai nobili și curați creștini.

Astfel a botezat Nero, în sângele mucenicilor lui Hristos, cetatea, care atâtea veacuri a fost inima unei jumătăți de lumi.

2. Dar ați uitat — sunt numai câțiva ani — furia republicanilor roșii din Spania, care în nebunia lor ucideau și puneau foc, ca scrum să rămână în urma lor. Atunci nici osemintele nu mai găseau odihnă în mormânt. Parcă și acum vedem sicriile scoase din morminte, profanate și aruncate pe treptele mănăstirilor; și nu uit cum statuia pruncului Isus, de pe șoseaua din Andalusia, a fost îmbrăcată de anarhiști cu uniformă de comunist, punându-i în mână steagul roșu și revolverul; și, apoi, îngrozitoarea scenă dela Madrid, când comuniștii trag cu armele ca să sădărâme statuia lui Isus, din piața Terro de los Angeles.

Spicuiiri

din dicționarul greșellor noastre de limbă

de **Ax. Banciu**

XI.

A doua întrebare pe care mi-o pune cetitorul e:

— Care forme sunt de preferat: *mâne, câne, pâne* sau formele uzitate în V. Regat, care au început să se înțețenească și în scrisul Ardelenilor: *mâine, câine, pâine*?

Răspund:

— Prefer pe cele dintâi, fiindcă ele oglindesc mai fidel formele latinești din care derivă, — forme lipsite de vocala *i*.

Cei care întrebunțează formele din urmă (cu *i*), spun că acestea sunt de preferat, fiindcă prin epenteza lui *i* „se îndulcește“ asprimea vocalei *â*.

Se *îndulcește*, după părerea lor. Căci d. p. mie, obișnuit cu formele prime, când aud rostindu-se formele din urmă, parcă aud și un acompaniament de pisicuță călcată pe coadă.

Trebuie să ne dăm seama că, ajutând la eliminarea formelor fără *i*, ajutăm generalizarea procedeuului. Azi e vorba de trei cuvinte. Mâne va fi de patru. Nu de mult, am auzit exclamându-se: „Păgânilor!“... Și porniți odată

pe uniformizare, ne vom pomeni „îndulcind“ toate expresiile de felul celor de care e vorba.

În cazul acesta, Române, vom vorbi de: *frâne* defecte, de fețe *spâine* și *bătrâne*, de *jupăne* ca niște *cadâne* sau *zâne*, de subțirimea de azi a *smântânei* și de scumpetea *lâinei*, de grâne distruse de hoarde *păgâne* și *firi hapsâne*, de *mâinecare* la drum când o să se *ngâne* ziua cu noaptea, de *mâinere* ruginite și de *râmâinere* la vatră.

Și de se va lăcomi acest *i* să *îndulcească* și vocala soră *ă*, atunci „strănepoții“ vor putea cânta cu alt elan decât cei de azi: „Mult e dulce și frumoasă limba ce-o vorbim!“...

Decât, cum am mai spus, limba, în viața pe care și-o trăiește atâta vreme cât e un popor care o vorbește, nu ține seamă de gusturile noastre, ale singuraticilor. Ceeace nu ne împiedică să căutăm, încât ne stă în puțință, să luptăm împotriva generalizării unor forme pe care le credem mai puțin îndreptățite decât cele pe care tind să le scoată din uz.

3. Venim acum la răsărit. Aici e stăpân Anticrist. Fiara apocaliptică „și-a deschis gura sa spre hule asupra lui Dumnezeu, a pornit războiul cu sfinții lui și a ucis pe toți câți n'au voit să se închine fiarei“. Apoc. XIII, 6, 7, 15.

Porunca fiarei: nimiciți, ardeți, otrăviți totul în urma voastră

Ce-a mai rămas din căminul creștin sau din proprietatea particulară? Nimic! Dar cuvântul lui Dumnezeu ce soartă a avut? Aceasta: bisericile dărâmate, preoții uciși sau deportați, religia afară din viața statului și din școli; înființarea asociației proletarilor liber-cugetători internaționali, cu peste cinci milioane membri ateți, militanți. Să alunge pe Dumnezeu de pe pământ,

Creștinii, — fără cărți, fără conducători, fără școli, fără dreptul de-a rosti cuvântul Domnului, căci în bisericile rămase se adunau cu groază, și de primău un preot acasă, făceau o crimă, — totuși trăiau cuvântul Domnului.

N'aveau preoți, dar știau să facă o înmormântare ortodoxă: „Intr'o căruță albă, în Moscova, se afla un sicriu acoperit cu un veșmânt bisericesc“; dărâmau bisericile dar spune undeva: „Am aflat amănuntul impresionant că sunt lucrători în Moscova, care lucrează

ziua la dărâmarea bisericilor, iar noaptea se roagă lui Dumnezeu să-i ierte“ și n'aveau unde să se mai închine, dar se ascundeau în catacombele intime ale sufletului și acolo se închinau lui Dumnezeu.

Apropiati-vă și păziți cuvintele Domnului. Lăudați-L și-L iubiți pe El. Vedeți că se clatină cerul și pământul și neamurile care-L urăsc pe Domnul. Toate ca umba vor trece, „iar cuvântul Domnului rămâne în veac“. (Petru, 25).

Râșnov, la 7 Iulie, 1941.

Pr. Ioan Scurtu

Acum 93 ani

Nr. 83

Pag. 341

11 Octombrie 1848

Dobokai, uritul turburător de pace care pusese mâna pe Bălcescu și Laurianu fu prins și zac aci în prinoare strânsă. Tocmai sosiră știri că maghiarii ar fi dat foc satelor *Mândra* și *Alămar* și că s'ar apropia către Ocna?

Maghiarii la M. Vașarhei mai ucisesă și pe căpitanul *Zoller* care venise (prin Galiția?) dela Viena ca curier la general comandă.

Această știre înverșună mai vârtos pe ostășime în grad foarte mare. *Omornul unui curier este crimă asupra Majestății*. (Soldații își vor căuta satisfacție).

de cuvânt și prețuitor al rarelor calități sufletești ale principelui român, țarul Petru refuză să predea pe Cantemir sub pretextul dispariției lui, în realitate însă ascunzându-l precum vom vedea, într'un car al bucătăriei sale.

Așezându-se pe moșile primite în finutul Harcovului din Ucraina dela Țarul, care-l făcu și principe sau „cniaz al rossieceștii împărății“, Cantemir deveni în curând una din personalitățile cele mai influente ale imperiului moscovit, ajungând unul din cei trei sfetnici intimi ai lui și contribuind, între altele și la înființarea Academiei dela Petersburg.

Intre personalitățile culturale marcante indigene și streine care au ajuns în contact cu învățatul Român și chiar în raporturi amicale cu el, este și autorul contemporan al unei interesante și rare cărți intitulată „*Das veränderte Russland*“ (Rusia schimbata), apărută în trei volume consecutive, la Frankfurt, Lipsca și Hannovera în anii 1738-1744.

Autorul bogatei colecții de informații asupra metamorfozei Rusiei, din timpul domniei primului ei monarh de concepție europeană, și-a păstrat însă anonimatul și dacă vechea bibliografie germană nu ni-l arăta în persoana fruntașului cărturar *F. J. Weber* care a petrecut 12 ani în Rusia țarului Petru, într'o misiune diplomatică, ne-ar fi și astăzi necunoscut.

Weber vorbește în cartea sa mai de multe ori despre „*Hospodarul Moldovei*“ și nu are cuvinte destule de laudă la adresa aceluia „care a început a face multă vâlvă“ în împărăție. El îi face în vol. II și o scurtă biografie, publicându-i și o interesantă scrisoare cu informații politice din 6 Octombrie 1716. Din faptul că această scrisoare a lui Cantemir, scrisă în întregime latinește, este adresată autorului cu cuvintele „*Domine Amice*“ și din faptul că acesta ne spune că „a petrecut multe ceasuri înălțătoare“ (*erbauliche Stunden*) în societatea lui, putem adăuga și pe *F. I. Weber* la numărul

destul de restrâns al prietenilor culți și înțelegători ai învățatului român, devenit colaboratorul indispensabil al țarului Petru Alexievici — căci așa i se zicea după numele tatălui său Alexi — în greaua sa operă de ridicare a nivelului cultural al împărăției sale semi-barbare.

După ce ne vorbește de educația lui aleasă, de urcarea lui pe tronul Moldovei și de minunata lui scăpare de răzburarea turcească după dezastrul dela Stănilești, Weber ne spune că „prin atitudinea lui înțeleaptă Cantemir s'a menținut în atâta grație, încât Majestatea Sa a cerut în permanență sfatul lui în chestiile orientale“. Înainte de a întovărăși pe țar în campania Astracanelui, el „a isprăvit un tratat care cuprinde multe lucruri minunate (*sonderbare Sachen*) despre religia și stăpânirea turcească“. Este cartea „*Sistemei sau stării religioase mohamedane*“, scrisă de Cantemir, fără îndoială, latinește și apărută în traducere rusească la Petersburg, în 1722 și despre care știm

Predici în pustiu

Cele mai frumoase cariere

Dr. M. Suci-Sibianu

După noul recensământ al medicilor s'a constatat, că din 8421 de medici câți are țara, abia 1520 sunt la sate și toți ceilalți, adică 6900 trăiesc la orașe așa că bunăoară în capitala țării revine un medic la 312 locuitori. Nu vreau eu aci să mă ocup de măsurile laudabile ale Ministerului Sănătății de a atrage medicii la țară prin un salariu mărit, prin locuințe frumoase, luminat și încălzit în natură, ci de latura fizică și biologică a vieții dela țară.

Dacă aș fi întrebat să răspund, care sunt cele mai frumoase cariere aș răspunde: *carierile care îți permit a duce o senină viață familiară și a-ți crește copiii cât de mulți și-ar da Domnul, în aer, soare și libertate*. Dacă numai satul sau periferia îndepărtată a orașului îți dă această posibilitate — mă întreb adesea, oare de ce bieții oameni — cunosc atâția — cred a-și găsi idealul vieții în înghesuiala orașelor mari, renunțând cu totul la sat și la viața familiară? Eu cred, că cea mai completă definițiune a fericirii ar fi: *Sănătatea corpului și pașea sufletului în cadrul unei vieți familiare, cu copii cât de mulți și într'un stat etnic național-independent*. Statul etnic național ale cărui granițe geografice să corăspundă cu cele etnice, este pe cale să se formeze peste tot în noua orânduire a Europei, — și noi trebuie să fim deosebit de recunoscători Providenței și că Statul nostru etnic începe clar a se contura. Dar, în definitiv, nu este în puterea individului acest stat etnic național, cum sunt, ceilalți factori ai fericirii pământești.

Nu așteptați, voi tineri români, să vină Ministrul să vă îndemne să rămâneți la țară. Ce credeți voi, că veți găsi la oraș? — *Este foarte nesigur, că veți găsi împlinirea idealurilor, dar bala și decepția este sigur că o veți afla*. Voi nu știți, n'aveți de unde să știți, nu prea aveți pe cine să credeți și cine să vă învețe filozofia vieții, că cea mai bună temelie a unei vieți bine împlinite pe acest pământ este căsătoria de vreme și posibilitatea de a-ți crește copiii în soare, în aer și libertate.

Care cariere îți dau această posibilitate?

Agricultor, preot, învățător, medic în mediul rural — iată după mine cele mai frumoase cariere, care se apropie mai mult de Dumnezeu și adevăratul sens al vieții. Cel mai mare regret al vieții mele este, că n'am știut aceasta — nu mi-a spus-o nimeni — acum 30 de ani.

Citiți

„Gazeta Transilvaniei“

că a compus-o la însuși dorința Țarului pe care-l numește în prefață „săditorul virtuții, al științelor și al artelor“.

Weber sfârșește scriind: „Acest înțelept și învățat principe, cu care am petrecut multe ceasuri înălțătoare, și care cunoaște perfect, pe lângă limbile turcă și slavonă (bisericească sau veche bulgară — A. A. M.) și limbile greacă și latină, a fost împiedecat prin moartea sa de a explica acele inscripții scitice, care au fost găsite împreună cu multe alte lucruri lângă Marea Caspică și a le pune astfel la dispoziția tuturor învățaților europeni“.

Iată o nouă dovadă că Dimitrie Cantemir care a compus tot în timpul petrecerii lui în Rusia și cea dintâi istorie documentată a tuturor Românilor, mai întâi latinește și apoi românește, a rămas toată viața sa Român.

Weber ne lămurește însă și epizodul interesant al scăpării dela moarte a lui Cantemir din 1711. Conform pă-

Răsunet

1916 August.

S'apropie clipa... s'aud zângăniri
Și sgomote reci de oțete,
Pe culmi înegrite de veacuri sporesc
Presemnele vremilor grele...

Din crânguri de cetini sbucnesc vijelii
Și nori amenință în zare.
S'aud parcă clopote 'n dungă bătând
Și goarne sunând de chemare...

Străbat în văzduhuri cântări vitejești
Și strigăte de 'nsuflețire
Din piepturi voinice cari pleacă sub steag
Spre-a neamului nostru mărire.

Și vin viforoase răsunete vii
De inmuri și ploi de urale,
De fluie munții și văile-adânci
Și hohote apele 'n cale.

In glas de furtună porni-vor la drum
Românii cu brațe 'narmate,
In vine cu sânge viteaz de străbun
Și'n suflet cu dorul de frate.

— Un dor moștenit dela moși și strămoși
In sbucium de veacuri amare ;
El birue graniți și prăvăle stânci
Și punte-și întinde pe mare.

S'apropie clipa... Cu suflet curat
In vuet de grea vijelie
Izbânda visatului nostru noroc
Pleca-vom genunchii — să vie...

Iar de-o fi să ceară vreo jertfă prinos,
Urzită'n tăriile-albastre,
Alături de ramuri și flori pe cărări,
Așterne-om cadavrele noastre !

Să treacă ai strămoșilor noștri nepoți,
De-un suflet cu noi și-o credință,
Pe drumul de glorie cu sânge sfințit
In cântece de biruință !

Aurelia Pop-Florian

Strigături Ardelenesti

LA BRĂU

1.

De trei ani n'am jucat brău,
Ia să văd acuma știu ?!
De n'oi ști, m'oi învăța
Ca prin satul altuia.

2.

Foaie verde, solzi de pește,
Saltă brăul voinicește
Saltă brăul numa-așa,
Să nu ne rădă lumea,
Că noi nu am ști juca
Na puule, na și na.

3.

Foaie verde grâu mărunț
Pune dreptul la pământ
Și cu stângul dă-i de rând
Să se salte praful 'n vânt
Praful 'n vânt și iarbă verde.

Strigături auzite la horile țărănești
din comuna Zagon Trei-Scaune,
dela Ioan Bunea, de 24 ani.

Culese de Gh. Briotă inv.

Gavrila Drăgănescu ; fruntașul Marin Iancu ; grănicerii : Nică Zaberca, Agapie Radu, Vasile Dragalina, Petru Turnea, Martin Galescu, Dumitru Graure, George Brânzei și Savedei Opruți ; pușcașii : Ianaș Fiat, Dumitru Stăngu, Nicolae Veselin, Isfan Izbașa și George Furteanu.

e) cu medalia de argint pentru vitejie, cl. II-a : căprarii Ion Pirtea și Traian Bihoi ; grănicerii Nicolae Drădoi și Ignat Străin ; serezanul Nistor Novăcescu.

f) cu crucea rusească Sf. George : obserezanul Ion Răin, căprarii Antoniu Mihăiescu, grănicerul Ion Bran.

g) cu ordinul rusesc Sf. Vladimir : maiorul Weiman.

h) Municipiul Timișoarei, în semn de adâncă recunoștință, a conferit cetățenia de onoare tuturor ofițerilor care s'au distins în mod excepțional în luptele de apărare a cetății.

— Sfârșit —

Cronica agricolă

Lupta împotriva buruienilor

Un proverb românesc spune : „Buruienile mănâncă din aceeași strachină cu plugarul“.

Intr'adevăr buruienile micșorează recolta cu 10—40% după cum sunt de răspândite și după cum plugarul știe să le nimicească.

Vrednicia unui plugar se poate socoti printre altele și după felul cum duce lupta împotriva buruienilor.

La o producție de 1400 kgr. de boabe la jugăr se pierde în cazul când am socoti că buruienile sunt răspândite într'o proporție de 20% o cantitate de 280 kgr. semințe care la un preț de 10 Lei kgr. rezultă o pierdere la jugăr de 2800 Lei.

Dacă am face aceasta socoteală pe o suprafață mai mare am vedea că ajungem la pierderi enorme, pe care gospodăria agricolă și economia națională le suportă.

Știința agricolă ne pune la îndemână multe mijloace de luptă împotriva buruienilor care după cum vedem aduc atât de mari pagube agriculturii.

În Germania pe lângă Institutele agricole funcționează secții speciale care se ocupă numai cu distrugerea buruienilor.

Datorită acestor instituții culturile agricole sunt lipsite de buruieni, iar plugarii obțin un mai mare venit din munca lor.

Dacă și la noi toți țărani ar face arăturile de vară imediat după ridicarea recoltei de cereale, dacă toamna n'ar mai rămânea un pământ arabil-nearat, dacă s'ar însămânța numai sămânța curată aleasă prin ciur, trior sau selector, fiindcă : „ceace sămăni, aceea vei culege“, dacă s'ar face plivitul holdelor și săpatul prașitoarelor la timp, înainte ca buruienile să facă sămânță ; dacă s'ar respecta asolamentul și rotația plantelor, atunci desigur și în lanurile noastre s'ar vedea mai puține buruieni.

Intr'o regiune unde lumea s'ar înțelege să distrugă cu totul buruienile, prin aceste mijloace, s'ar reduce burui-

eniile, care dela natură sunt înzestrate cu o mare putere de rezistență. Multe din buruieni prezintă o mare putere de înmulțire, dintr'o singură plantă, rezultând până la 300.000 semințe.

Semințele de buruieni sunt foarte rezistente, încolțind chiar după un răstimp de 7 ani.

Acum când buruienile sunt înflorite, nu trebuie să pierdem nici un moment pentru distrugerea lor plivindu-le, ceea ce înseamnă scoaterea lor din pământ cu rădăcini cu tot.

Anul fiind foarte ploios, buruienile care s'au înmulțit peste măsură, vor scădea foarte mult recolta, dacă nu se va face imediat plivitul și săpatul prașitoarelor.

Toate brațele sănătoase dela 12—70 ani trebuie să fie în acest timp la lucru. Munca țăranilor va fi întărită prin ajutorul pe care orașele înțeleg să-l dea în aceste zile, prin trimiterea la lucru a tinerilor elevi și premilitari.

Urmând îndemnul domnului Ministru al Culturii naționale General Radu Rosetti, școalele noastre secundare și premilitari din Brașov au ieșit la câmp.

Plini de voinicie și pătrunși de importanța ajutorului pe care sunt hotărâți să-l dea satelor noastre, de dimineața până seara, smulg din rădăcini buruienile, care au invadat holdele și culturile celor mobilizați, a celor săraci sau lipsiți de brațe îndestulătoare.

Îndeplinesc astfel o mare lucrare de solidaritate națională, oțelindu-se în același timp în aerul și soarele dela țară.

Plugarii au primit cu multă bucurie ajutorul voluntar oferit, înțelegând prin acest semn că sunt dator să-și mărească puterea lor de muncă pentru ca recolta ce o așteptăm să fie cât mai bună și mai mare pentru indestularea tuturor.

Lupta împotriva buruienilor urmește tocmai acest rezultat pentru binele țăranilor și al Economiei Naționale.

ION HOGEA

Medicul nostru

Disenteria

O altă boală, în rândul boalelor molipsitoare ale stomacului și intestinelor, este disenteria.

Despre ea ne vorbește încă Hipocrates. El cuprindea sub denumirea de disenterie toate boalele care produceau diaree (scaune dese). Cu timpul s'a ajuns să recunoaștem în ele boale deosebite, ca : febra tifoidă, febrele paratifoide, diareea copiilor iar disenteria să fie cunoscută ca o boală bine delimitată.

Disenteria este o boală ale cărei semne principale sunt diareea, dureri mari de intestine și scaune cu sânge și puroiu.

Molipsirea cu ea se face prin microbul disenteriei. Acesta ajunge, cu materiile fecale ale unui bolnav, în apă și alimente și cu acestea în stomacul și intestinalele omului sănătos. Două până la șapte zile după această molipsire se arată semnele de boală spuse mai sus.

Bolnavul de disenterie are nevoie de îngrijire medicală. Mai importantă decât aceasta este însă îngrijirea pe care trebuie să i-o facă cei din jurul său. Un regim de mâncare ușor și curățenie în patul și jurul bolnavului sunt principalele cerințe ale unei bune îngrijiri pentru bolnavul de disenterie.

Pentru lățirea boalei dela bolnavi la sănătoși mai primejdioase sunt alimentele, în primul rând laptele, apoi

apa, obiectele, patul și rufele care au fost infectate cu microbul disenteriei.

De aceea pentru împiedecarea lățirii boalei este necesar să fie construite latrine bune și acoperite, în care să nu poată intra muște, deoarece acestea duc boala cu ușurință dintr'un loc într'altul.

Materiile fecale ale bolnavilor să fie aruncate numai în latrine bune și pe ele să se toarne totdeauna lapte de var.

În timpul unei epidemii de disenterie fructele și zarzavaturile se vor mânca numai bine spălate sau fierte.

O apă bună din fântâni bine construite este totdeauna o condiție de sănătate. Dar mai cu seamă când sunt în bolnăviri de disenterie o grijă de căpetenie trebuie să ne fie apa bună de băut.

nc.

**Citiți și răspândiți
Gazeta Transilvaniei**

Cu sufletul spre sat

Continuare din pag. 1-a

nici varul, nici spectacolele periodice aranjate poate de pretinși misionari culturali.

Douăzeci și ceva de ani s'a strigat într'una : „Cu fața spre sat“. Da, toate partidele și-au întors fața electorală spre sat. Ajunse la putere, și-au uitat de sat și de multiplele lui nevoi. S'au făcut legi. S'au luat inițiative pentru ridicarea vieții satești. Legile au rămas în cartoane. Inițiativele s'au oprit în mijlocul drumului, s'au împodmolit. Le-a lipsit sufletul de adâncă înțelegere a nevoilor satelor noastre, de eroică hotărâre de înfăptuire. Am avut droaie de legiuitori, dar nu am avut înfăptuitori. Un neam sclipitor de inteligență în înfăptuirea de legi, dar inert până la înconștiență în aplicarea lor. Ne apasă și pe noi blăstăm : Spornici la vorbă și trăudavi la fapte.

Toate legile noastre au fost trecute prin filiera politicianismului. Aproape întreaga noastră legislație poartă pecetea individualismului îngust, fără orizont. Satul a fost cântărit în balanța egoistă a intereselor de partid.

Aportul politic al satului, efemer. Votul lui e o cifră statistică.

ce se poate totuși să spunem că
urăto izlăși sau în neas'ă în câmpul
eseși și de oțete înțelegere de o
ștăruie. A. de la se înțeleg să se
som și apăsătoare de pe sate de
O. îndreptat și pe înțelegere de
ștăruie și să se dea un
și să se dea să se dea să se dea
și să se dea să se dea să se dea

Satul a fost exploatat politiceste, dar neglijat economiceste. Acum, când suntem și noi împinși la o grea răscruce a istoriei noastre, trebuie să ne întrebăm : Ce am făcut pentru satele noastre ? Prin ce am întărit noi, cărturarii de toate categoriile, forța de rezistență economică ; prin ce, sufletul de înversunată luptă națională a fraților noștri dela sate a fost îmbogățit și stimulat ?

Pe noi, pe cărturari, vânturile ne suflă, puhoaiile de năvăliri ne gonesc, ne risipesc. Ne luăm cu-fărul și băta în căutare de adăposturi pe alte meleaguri. Țăranul în schimb, rămâne pe loc, înfipt cu rădăcinile vieții sale în pământul ce-l are.

Noi suntem apostoli de vremuri de pace, nu mucenici de vremuri de bejanie. Aceste vremuri nu cer apostoli fugari, ci mucenici gata de jertfă eroică. Pe aceștia îi cer satele noastre astăzi.

Să ne întorcem spre sate ! Nu cu fața numai, ci cu întreg sufletul nostru de oameni, de frați și de români.

Să întărim în frații noștri dela sate credința neclintită în viitorul, în destinul neamului român.

Să risipim din suflete umbra de desnădejde lăsată de întâmplările petrecute nu de multă vreme. Un neam își croește soarta prin înțelepciune și spiritul de jertfă a conducătorilor săi.

Soarta neamului nostru e în mâna noastră, a cărturarilor. Și neamul nostru întreg e la sate.

Pagini basarabene

Vremuri de restriște

de Prof. N. Babole

În decursul veacului XIV și XV Basarabia și-a îndeplinit cu prisosință rolul ce-i hărăzise soarta și împrejurările politice și geografice. Aceasta este *epoca de glorie militară și de deosebită înflorire economică a Moldovei*, cum nu s'a mai cunoscut alta asemănătoare în istoria ei, până în timpurile moderne.

În vremea aceasta Turcii, în avântul lor cuceritor, ajunseră cu stăpânirea până la Dunăre. Încercările lor repetate, de a pătrunde la Nordul acestui fluviu, s'au lovit de cerul de oțel al cetăților dunărene, de piepturile vâjnoase și de brațele hotărâte de a învinge ale moșnenilor lui Mircea și răzeșilor lui Alexandru și Ștefan cel Mare. Rovine, Podul-Inalt, Valea-Albă etc., sunt măturile de nedesmințit ale vitejiei românești. Subt zidurile Cetății-Albe și Chiliei s'a varsat de-atâtea ori sânge românesc din belșug pentru înfruntarea păgânului cotopifor.

Însuși Mohamed II cuceritorul Bizanțului este silit să recunoască: „*Până când Moldova va stăpâni Chilia și Cetatea-Albă, iar Ungurii Belgradul sârbesc, până atunci nu vom birui pe ghiaur*”. Iar Ștefan cel Mare scria dogelui Veneției: „*Aceste două cetăți sunt zid de apărare pentru Moldova și Tara-leșească*”.

În vara anului 1484, urmașul lui Mohamed II, Baiazid II atacă „despre uscat și despre apă” cetățile moldovene. Ele trebuiau cucerite cu orice preț, doar însuși Baiazid II susținea că: „*Chilia e chee și poartă la toată țara Moldovei și Munteniei, iar Cetatea-Albă e chee și poartă pentru toată Polonia, Tătaria și Marea-Neagră*”.

Ștefan cel Mare rămas singur, cu toate apelurile adresate papei, împăratului german și dogelui venețian, nu mai putu rezista atacului turcesc. Cele două cetăți căzură una după alta în mâna sultanului. Turcii cuprinsă în raza lor și un anumit teritoriu de aprovizionare, care era direct supus autorității turcești, numit *raia*.

Cucerirea turcească a litoralului basarabean avu urmări însemnate asupra situației politice și economice a Moldovei. Ștefan trebuia să recunoască suzeranitatea turcească, lăsându-i-se țării sale întreaga autonomie, în schimbul unui *pescheș* (dar). Dar subt urmașii săi, raialele turcești se întinseră tot mai mult, cuprinzând, în vremea lui Petru Rareș, întreg Buceagul cu cetatea Tigheana, pe care Turcii, atât de semnificativ, o numiră *Bender* (Poartă), pe unde se putea mai lesne intra în spre ținuturile Ucrainei și cele tătărăști ale Crimeei. Suzeranitatea turcească deveni în același timp tot mai apăsătoare. *Pescheșul se transformă în tribut (haractu)*, care se ridică adeseori la mai multe zeci de mii de galbeni. Știrbirea teri-

torului Moldovei aduse adâncă amărăciune în suflete și micșoră mult puterea de rezistență a țării.

Dar tot atât de însemnate au fost și urmările economice. Prin cuceririle turcești din Basarabia și Crimeea, Marea-Neagră deveni un adevărat lac turcesc. Comerțul genovez fu alungat de pe țărmurile ei. Căile comerciale de uscat sunt nesigure și fără acces la mare. Negustorii apuseni le înconjoară, apucând drumul spre Marea Adriatică și Mediterană. Produsele țării nu mai pot fi valorificate, pentru că porturile, „*plămâni economici ai Moldovei*”, cum le numește N. Iorga, sunt închise din spre Mare pentru multă vreme. Cronicarul Miron Costin, povestitorul acestor vremuri de restriște, pătrunzând adânc în taina lucrurilor, adaogă cu adâncă amărăciune sufletească:

„*De atunci au purces țara tot spre rău din an în an până astăzi*”.

Dar dacă vovezii Moldovei trebuia să se plece în fața fatalității, acceptând suzeranitatea turcească, dorul de libertate rămase veșnic treaz în sufletele lor, hotărâți de a continua lupta pentru întregirea țării în granițele ei firești. „*Ei nu puteau suferi în nici un chip să li s'a luat partea cea mai frumoasă a Moldovei*”, cum comunică Petru Rareș printr'un sol la Poartă, pentru că „*aceste două locuri, Cetatea-Albă și Chilia, sunt toată Moldova*”.

De aceea vovezii români făcură toate sforțările, pentru a recuceri Sudul Basarabiei cu cetățile de graniță. Ei întăriră ținutul din spre raiale și organizară apărarea noilor hotare, înființând „*Căpitania Codrului*” și „*Păcălăbia Lăpușnei*”, întărind cetatea Orheiului și înzestrând cu fortificații puternice codrii Tigheciului.

Codrenii și Orheienii menținura spiritul războinic și dărz al vitejilor lui Ștefan cel Mare. De aici porniră, în repetate rânduri, răscoale împotriva domnilor slugi prea plecate Turcilor sau împotriva celor care oropsiau țara cu biruri grele. Răscoala Orheienilor împotriva Movileștilor, care cedară cetatea Hotinului Polonilor (1616), și a lui Mihalcea Hâncu contra lui Duca-Vodă (1671), care, după spusele cronicarului Nicolae Costin, „au început a scoate multe și grele dări pe boieri și pe țară”, sunt tot atâtea simptome că în sufletul poporului basarabean erau încă vii hotărârile de luptă și dragostea pentru binele țării și-al poporului. Dela această sângeroasă răscoală a Hâncului a rămas zicătoarea moldovenească: „*Vodă da și Hâncu ba*”.

Vovezii moldoveni conștii de chemarea lor, folosiră toate conjuncturile politice ale timpului pentru realizarea scopului lor final: desrobirea litoralului basarabean. Astfel Movileștii se sprijineau pe Poloni, Petru Rareș pe Ger-

MEMENTO

de Peppino Passanisi

Grandioasa bătălie care mistue într'un foc de fier și flacări Europa și care arde etapele acestei răscolitoare victorii, cu aceeași repeziune cu care aripile gândului străbat spațiul, e în plină și decisivă desvoltare.

Două lumi, două concepții, două civilizații, două expresii ale manifestațiilor spirituale și sufletești stau în față într'o luptă apocaliptică și titanică. Una cățărata ca o plantă parazită pe terenul pozițiilor ușor câștigate, cealaltă tânără ca energie și experiență, animată de voința de neînfrânt de a da omenirii îndurerate încrederea în ea însăși și acele forme de justiție socială și politică care sunt garanții absolute pentru viitoarele desvoltări ale progresului în toate manifestațiunile vieții.

Între aceste două concepții e abisul; abis de gânduri și idei, abis de doctrină și conștiință.

Prima, caracterizată prin politica mercantilă engleză, desbrăcată de orice conținut ideal și care pentru ca să nu fie pur și simplu afirmație egoistă, s'a alăturat în agonia disperată a morții la monstruosul colos rus, care în concepția sa de nivelor al valorilor umane și sociale, a trădat sensul și eterna grandoare a umanității și care e reprezentată ca o absurdă și negativă expresie a omului prețuit numai ca materie desbrăcată de orice lumină spirituală.

După această unire e evident că doctrina engleză, generatoarea aceluia faimos liberalism, care ca un miraj a reușit să înșele Europa secolului trecut, ieșită extenuată din spasmele înspăimântătoare tragedii provocată de revoluția franceză, a fost și este alimentată de un imens sens de egoism și de dorința de a aservi intereselor oligarhiei sale, ostenelele spirituale și materiale ale omenirii.

Indepărtând orice sens de justiție umană și socială, Imperiul englez, cu diferiții ei Drake*) pirați ai acțiunilor și ai spiritului, jucându-se totdeauna cu echivocul și profitând fie de poziția sa avantajoasă geografică, fie de slăbiciunea Europei în secolele trecute, a

mani, iar D. Cantemir pe Ruși, Tratatul încheiat între D. Cantemir și Petru cel Mare țarul Rusiei e oglinda vie a acestor preocupări a domnilor români. Iată ce spune între altele acest tratat: „*Țara Moldovei cu Nistrul să fie hotar și Buceagul cu toate cetățile tot a Moldovei să fie. Bir să nu dea țara nici un ban. Pe domn să nu-l mazilească împăratul până la moarte. Neamul lui să nu iasă din domnie*”.

Implinirea acestor condițiuni ar fi putut satisface cele mai exigente aspirațiuni ale Basarabiei. Dar războiul dintre Turci și Ruși se sfârși cu înfrângerea Rușilor la Stănilești (1711) și cu fuga lui Cantemir în Rusia.

Evenimentele ce urmară, în cursul veacului XVIII, aduseră vremuri și mai triste pentru Basarabia.

aruncat asupra lumii noroiul sufletului său mercantil și ebraic, chiar dacă câteodată din acest concubinaj au ieșit spirite neîndoelnice alese, care însă nu au putut influența întru nimic creerul oxidat al guvernamentalilor.

A doua, caracterizată prin recunoașterea valorilor umane și sociale, convergând toate pe făgașul propriilor creațiuni și manifestațiuni, e interpretată de puterile care azi combat liberalismul înșelător și bolșevismul negativist.

Lumea nu e și nu va fi niciodată monopolul material al unui număr restrâns și cucerirea nu poate fi justificată în timp numai de simplul fapt de a fi știut îndrăsnii.

Ea este ca dragostea, care are nevoie să fie alimentată de căldura spiritului și a sentimentului, dacă nu vrem să devină aridă și materială posesiune, banal și vulgar vițiu, demn de a fi legat de straturile cele mai joase ale celei mai josnice animalități.

Noi, care am fost anticipatorii acestei mișcări revoluționare și care am încălzit sufletele noastre la focul celei mai înălțătoare și pure spiritualități, noi, care am îndrăsnit a arunca pe piețe, la început contra bolșevismului destructiv și apoi contra liberalismului cinic conservator, mânușă de sfidare legată de sufletul și înimula noastră, în cealaltă în care Europa întreagă încă înroșită de sângele marelui războiu, era incapabilă să audă urletele furtunei care se îngrămădeau deasupra civilizației sale milenare; noi, care am fost considerați megalomani și nebuni; noi, spun, simțim astăzi, nu ca asceți, nici ca profeți sau mistici, ci ca oameni maturizați prin bătăliile acțiunilor și spiritului și prin contribuția de sacrificii dat totdeauna prin impulsul generozității și cu entuziasmul credinței, că ora agoniei este aproape.

Cu toți aceia, care au fost și care ne sunt aproape, simțim că putem și știm să ne asumăm responsabilitatea reorganizării Europei și a lumii, siguri că nu trădăm mandatul pe care l-am meritat prin cultură, ingeniozitate, geniu și capacitate de acțiune și de comandă — și aceasta chiar dacă această luptă a fost inițiată contra indifferenței nepăsătorilor și contra scepticismului conservatorilor.

Europa care este cel mai mic dintre continente și care printr'o fatală antiteză a fost leagănul tuturor progreselor civilizației umane, e și astăzi ca și totdeauna mama aceeași aristocrații, care va da lumii o organizare politică și socială creată într'o atmosferă de justiție pentru toți, după legea imutabilă a valorilor umane și sociale, într'un climat de credință absolută în destinele umanității care este eternă ca și sufletul spiritelor care au primat și au iluminat chiar și cele mai dureroase și întunecate tragedii ale ei.

*) Faimos pirat englez din timpul Reginei Victoria, care a adus prețioase servicii pentru câștigarea Canadei la imperiu.

rierii istoriografilor ruși, părere admisă și de Ștefan Ciobanu în lucrarea sa „Dimitrie Cantemir în Rusia”, din 1925, Cantemir ar fi scăpat atunci, travestindu-se, la sfatul țarului, în „haine nemțești” și „răzându-și barba”. Dela Weber aflăm însă tocmai contrarul, că, nevoind să urmeze dintr'un instinct de demnitate personală, acest sfat al lui Petru, Cantemir, „a fost scăpat cu ajutorul marelui stolnic (Oberkuchenmeister) al lui Petru”, Neamțul „Velten... într'un car al bucătăriei împărătești”.

Cantemir s'a hotărât să-și părească podoaba bărbătească și „boerească” a feții sale numai după mutarea lui la Petersburg în 1717, când a început a se îmbrăca după moda franceză, precum de altfel ni-l prezintă și cele mai multe stampe ale timpului.

Românii grăniceri din Banat și Revoluția din Ungaria 1848-1849

GARNIZOANA CETĂȚII TIMIȘOARA

de Antonlu Marchescu

Momentul părea potrivit pentru o nouă ieșire din cetate.

Colonelul Blomberg, cu 6 escadroane de cavalerie, 4 companii de infanterie, 50 de pușcași, 50 de pioneri, o baterie de 6 funzi, părăsi cetatea și atacă pe inamic din spate. Inamicul nu putu opune rezistență și se retrase până la drumul Sf. Andrei. Dar nici aci nu s'a putut fixa. Noi trupe imperiale, venite în ajutor, îl siliră pe inamic să înceapă retragerea. Seara colonelul Blomberg s'a reîntors cu trupa sa în cetate, unde intrase și cavaleria imperială, trimisă în ajutorul asediaților.

După un asediu de 107 zile, în

sfârșit, cetatea și-a deschis din nou porțile spre a primi trupele imperiale, iar inamicul asediator a apucat drumul pribegiei.

Pierderi. Batalionul de grăniceri româno-bănățeni, afară de pierderile ce a suferit în zilele de 12 Mai și 8 August, a mai avut a doua zi încă patru morți și 9 grav răniți, cum și numeroși morți din cauza epidemiilor ce bântuiră în timpul asediului.

Di-tinții Pentru actele lor de vitejie în timpul asediului, au fost decorați:

a) cu ordinul coroanei de fier cl. III-a: Căpitanul Babich și sublocotenentul Mihail Iacobici.

b) cu crucea pentru merit ostășesc: Maiorul Wayman și sublocotenentul Bunzini,

c) cu medalia de aur pentru vitejie: strajameșterul Marcu Balaci, căprarul Savu Grozăvescu; grănicerii Ion Bran, Petru Iancu, Petru Ambruș.

d) cu medalia de argint pentru vitejie, cl. I.; căprarii Teodor Mutașcu și

Interiorul Bisericii Sfântul Nicolae, a fost un adevărat cimitir

Dr. Sterie Stinghe

In numărul 47 al acestui ziar, dela 3 Iulie a. c., am arătat pe cei ce au fost înmormântați în interiorul bisericii ori în tinda ei, precum și pe cei despre care se știe că au avut gropi aici.

Azi, dăm și însemnările ce se găsesc în: „Catastifu gropilor și clopotilor“, din care se poate vedea că, interiorul acestei sfinte biserici, era un adevărat cimitir.

In acest catastif, la pag. 4 (celelalte sunt goale) se găsește întâu un formular pentru zápisele ce le încheiau preoții și reprezentanții sfintei biserici cu cei ce cumpărau gropi dela biserica:

lata textul acestui formular:

Nr. 11 a. 1779 Iulie 2. pag. 17.

Catastifu gropilor și a(l) clopotilor

Copie cum să scrie cărți de gropi. Noi preoții și episcopii Sf. Biserici din Brașov, dăm cartea noastră de adevărația la mâna Dum. () precum să să știe, că au cumpărat Dum. o groapă del(a) Sf. B. ce este la rândul () la Numărul () cu bani gata flor. () că să fie Dum. de îngropăciune, Dum. și fii fiilor Dnm. Iare după vreme întâmplându-se ai fi Dum. de vânzare, să nu fie slobod la alt om a o vinde, sau a o dăru, ci să aibă a o vinde iar Sf. B. cu prețul jumătate a-dec(ă) Fl. 20 și de osăbi când să va îngropa vreun om mare într'această groapă să aibă a da Sf. B. fl. 10 și de copil mic Fl. 5 dup(ă) obicei. Pentru aceasta să dă cartea noastră întărită cu pecetia Sf. Biserici și cu iscăliturile noastre ca să fie de bună credință.

Dela pag. 6 nainte sunt înșiruite apoi toate gropile din cele 8 locuri, unde se găsiu ele, și proprietarii lor.

pag. 6—10. 1745 Ghenuar 16.

Catastifu

lămurit pentru gropile ce să află în Biserica și care a cui sântu, după cum va arată în jos, anume:

In Boltiță despre Crăstelniță.

1. Intăia groapă a Sfintei Biserici(i) dela feciorii gocimanului Petru Busea.
2. A doua groapă a Pătrului Marcii iaste cumpărată de Petcu sn. Dumitru Inașu.
3. A treia groapă Stroe.
4. A patra groapă a jup. Manu.
5. Constandin Marcea.
6. A șasea groapă a Sfintei Bisericii.
7. A șaptea groapă a Corbeștilor.

In tinda cea mare despre miază noapte.

1. Intăia groapă a Sfintei Biserici, cumpărată de Dum. jup. Gheorghii Moldovanu.
2. A doua groapă, Necula Mutu Brâncea.
3. A treia groapă a Doamnei Bălașii s'au îngropa(t) C. Păun(a) fat(a) Mih. Măgur.
4. A patra Petcu Crețul împreună cu Radu Iorga fiind de un neam.
5. A cincea groapă a Sfintei Biserici, dela popa Oprea
6. A șasea groapă a Sf. Biserici del(a) Gociman Patru cumpărată.
7. A opta groapă a Sf. Biserici.
8. A noua groapă a Sfintei Biserici.
9. A zecea groapă a Sfintei Biserici.
10. A unsprezecea groapă a Sfintei Biserici.

Al doilea rându des(pre) parac(lisul) cel vechi.

1. Intăia groapă a Sf. Bisericii prici: cu Gheoghie Hertu.
2. A dooa groapă a Sf. Biserici s'au cum(părat), de hagi Ioan Grecu.
3. A treia groapă Pogăceanu s'au cumpărat de hagi Gheorghie Voicu.
4. A patra groapă Dochia, au rămas Dum. Despii Răuțoae hagi.
5. A cincea groapă Constandin Marcea star s'au cumpărat dela Sf. Bis. de Dumnealui hagi Radu Inașu.
6. A șasea groapă a lu gociman Radu Duma,

7. A șaptea groapă a Pătrului Burazea.

8. A opta groapă a Sfintei Biserici lângă zid, aceasta s'a dat lui Andrei Corbu cu bani.

Rândul al treilea despre Parac(lisul) cel vechi

1. Intăia groapă Bogdan princin. cu Biserica.
2. Beleceanca a Sfintei Biserici este groapa și Sf. Biserica o au vândut Dum. jup. Inache Pană, are și zapis.
3. A treia groapă Iane Rizea acum este a Dutculeștilor.
4. A patra groapă Ioan Mărtiniță a lui este.
5. A cincea groapă a Sfintei Bisericii.
6. A șasea groapa a Sfintei Bisericii, s'au vândut lui jup. Ioan Boghici.
7. A șaptea și a opta a Sfintei Bisericii.
9. A noua preteasa Marula pop. Vasilie.
10. A zecea a lui Radu Pricop, gociman.

Rândul al patrulea despre Parac(lisul) cel vechi.

1. Intăia groapă a Sfintei Bisericii este îngropat Pandazi.
2. A dooa groapă a Sfintei Bisericii.
3. A treia groapă Florea Sașu.
4. A patra groapă a Sf. Bisericii, această groap(ă) s'au dat cu zap. C. Zmar. Băl(ă)cenci 1780 Mart. 29.
5. Radu Iorga, au cumpărat această groapă del(a) protopop Florea Băran și la moartea Dumnealui o au dăruit Sfintei Bisericii.
6. A șasea groapă, locul unde au fost gratia. S'au vândut jup. Ioan Lebu.
7. A șaptea groapă a Mariicai ha-giichii.

Rândul al cincilea despre ușa Parac(lisul) vechi.

1. Intăia groapă a Sf. Bisericii unde s'au îngropat. Vilara.
2. A doua groapă a Sf. Bisericii Zamfira.
3. A treia groapă a lui Dan Căzan.
4. A patra groapă a Sf. Bisericii.
5. A cincia groapă a Sf. Bisericii.
6. A șasea groapă a Pătrului Fulga pric. cu Sf. Biserici(ă), pentru Fl. 20.
7. A șaptea groapă a lui Văsiț Găurică.
8. Protopop Radu Team(nea) făcând schimb cu altă groapă din Tinda Sfintei Bisericii Num. 5.
9. A noua groapă a Petcului Șetrariu.
10. A zecea groapă a Gămulii.
11. A unsprezecea groapă a Sf. Bisericii, cumpărată de Oprea Floroiu, o au cumpărat jup. Ioan Ioanovici del(a) j. Oprea Floroiu cu zapis și a plătit și 10 florinți Sf. Bisericii, s'au dat și zap. dela Diaconul Gheorghie.

Al șaselea rând, la ușa turnului.

1. Intăia groapă a protopop. Vasilie Grid, la ușa turnului.
2. A doua groapă a Bărdiloilului.
3. A treia groapă a Sf. Bisericii s'au cumpărat dela Buda și s'au vândut lui Bucur Pulpași.
4. A patra groapă a lui goc. Fetru Inașu.
5. A cincea groapă a Sf. Bisericii s'au vândut jup. Caza Boreii.
6. A șasea groapă a Cărstii lui Tăntș rămasă dela moși.
7. Protopop Vasilie Grid între stâlpi.

A(l) șaptelea rând.

1. Intăia groapă a lui Toader Lazăr să dea Biserici Fl. 26.
2. A doua groapă a lui Manolte Drăgan.
3. A treia groapă a Sfintei Bisericii în cale.
4. A patra groapă a Sf. Bisericii unde s'au îngropa(t) hg. Ioan Ciurcu.
5. A cincea groapă a lui Dumitru Nanu.
6. A șasea groapă a Sf. Bisericii, s'au vândut lui chir Toader Nan.

7. A șaptea groapă a Sf. Biserici.
8. A opta groapă a Sf. Biserici, cumpărată dela Dumitru Albețu.

In tinderei

1. Intăia groapă Sfintei Biserici.
 2. A doua groapă a lui Petru Hărs.
 3. A treia groapă Todor Benghea.
 4. A patra groapă a Sf. Biserici.
 5. A cincea groapă a Sf. Biserici del(a) prot. Radu pentru cea de lângă goc. Petcu Șetrariu. Num. 8.
 6. A șasea groapă a Sf. Biserici.
 7. A șaptea a Sfintei Biserici.
 8. A opta groapă a Sf. Biserici.
 9. A noua groapă a Sf. Biserici.
 10. A zecea groapă a Sf. Biserici.
- La pag. 11 și 12 sunt niște lămuriri despre schimburile ce s'au făcut.

1779 Iun. 2 do Brașov.

Aicea însemnăm gropile ce sânt scrise îndărăt precum să văd că tot înapoi sânt ale Biserici și câte sânt cu zapis date.

Rândul al treilea,

Nr. 2. Această groapă au fost a cocoanei Zmarandăi Bălăcencii și o au fost vândut Biserica jup. Inache Pană ne-fiind cocoana această(a) de mulți (ani) pă aceste locuri. Acum dar viind cucoana i s'au dat groapa pohtindu-o. Iar lui Inachii Pană i s'au dat în locul aceștia altă groapă, del(a) rândul al 4-lea despre Parac(lisul) cel vechi, la Nro. 1, lângă zid, fiind această groapă curat a Sf. Biserici.

1772. la acest an s'au întâmplat de s'au prăstărit aici la Brașov o cocoană Păuna, fata Mării sale G. Maior Mihail Cantacuzin Măgureanu. în tinda cea mare dintre miază noapte. La Nr. 3 unde au fost mai înainte îngropată Doamna Balasa și tot într'acea groapă s'au îngăduit de s'au îngropat și răpos. p. Eusathie Grid prot.

1781 Mart. 1-ma Brașov.

Aici aducem aminte pentru că la acest an au cumpărat Dum. chir Radul Cătană o groapă în biserică muerilor al doilea rând despre parac(lisul) cel vechi. Care groapă a fost a lui Radu Orghidan (Nr. 1) care groapă o au cumpărat del(a) Pătru Hertul cu zapis. Și aciastă groapă o au plătit la Biserica cu Flor. 40. Dar este ca Biserica să dea Marichii Orghidănoae flor. 30. la moartea ei, dup(ă) cum are și adevăriniță la mână. Ca să-i fie la moarte pentru tribuința ei. Și să i să dea Dum. chir. Rad. carte cu pecetia bisericii de slăvire Dum. și neamului Dum.

Din cele de mai sus, vedem că propunerea ce am făcut-o noi, în N-rul 47, de a se răscoli întreg interiorul bisericii și a se desgroa toate normintele celor ce-au fost înmormântați aici, e nu numai deplin justificată, ci și foarte împorioasă.

Să începem mai bine

Continuare din pag. 1-a

De aceea — poate — inimile lor n'au devenit atât de iridente, decât sub nouile lovituri ale cnutului desonorant, care le nimicea nu numai mândria națională, ci și legea, casa și avutul.

In flăcările acestei Gheene s'au purificat inimile lor de rezidiile amărăciunilor unui tratament vitreg ce li s'a aplicat — și aleargă cu tot focul spre brațele eliberatoare.

Să începem mai bine! Să îmbrățim mândria românească renăscută, să o cultivăm și exaltăm, căci milioanele de piepturi dela Nistru — revenite — vor fi fortificații mai tari decât orice beton și oțel din lume și peste țarinile lor nu vor mai putea trece nici măcar duhurile ademenitoare.

Să punem tot ce are mândru și bun acest colț de țară în locul de frunte: Administrația și capii ei, Justiția și slujitorii, Școala și conducători ei să fie aleși dintre cei răsăriți pe acest pământ.

Să trimitem, desigur, și din alte provincii oameni integri, pregătiți, dar nu cu mandat de proconsuli, ci ca împreună slujitori cu frații lor.

Inștiințare

pentru elevii Liceului Comercial „A. Bârseanu“, Brașov

Vremurile istorice, prin care trecem, ne impun să dăm tot tributul de care dispunem, pentru ducerea la bun sfârșit e bătăliei la care ne-am angajat. Biruința creștinătății în războiul sfânt pornit contra păgânismului, ce ne amenința cu subjugarea, nu poate fi asigurată, decât contribuind fiecare din noi cu inima și munca tinerească, plină de elan, acolo unde se simte nevoie de ea. Am fost cei dintâi, care înțelegând datoria ceasului de față, am pornit de bună voie la lucrul câmpului pentru a contribui la lupta pentru obținerea pământului și pentru a lua parte la preîntâmpinarea nevoilor Țării.

Pentru îndeplinirea acestei datorii și pentru răsplătirea celor ce au înțeles să și-o facă, Ministerul Culturii Naționale pune în vederea tuturor elevilor cele ce urmează:

In școlile secundare vor fi admiși cu preferință elevii care în această vară vor fi prestat un serviciu de folosință obștească și mai ales cei care vor fi luat parte la muncile câmpului. Cei care vor fi prestat asemenea servicii și se vor prezenta la concursul de burse, vor avea o majorare de un punct la media obținută. Actualii bursieri își vor pierde bursele pe anul școlar viitor, dacă nu vor fi prestat vreun serviciu din cele de mai sus.

Elevii care vor fi participat la muncile câmpului vor avea o majorare cu un punct la nota dela conduită.

La înscrierea în noul an școlar elevii vor prezenta următoarele acte: Dovada dela autoritatea, instituția, firma sau particularii la care au prestat munca obștească. In cazul când această dovadă va fi dată de o firmă sau de o persoană particulară, ea va fi verificată și certificată de o autoritate administrativă.

Dovada că s'au anunțat la Circumscripția polițienească sau la postul de jandarmi, la plecarea în vacanță, ast'el precum am comunicat la timp.

Sunt exceptați dela îndeplinirea muncii obștești elevii bolnavi sau cei cărora starea de sănătate nu le îngăduie prestarea unor asemenea servicii. Dovada boalei sau a sănătății slabe se va face cu adeverință dela spitale sau dela medicii oficiali și se va prezenta la înscrierea în școală.

Vremea ploioasă din ultimele zile ne-a împiedecat să continuăm munca agricolă obștească, începută de Liceul nostru sub conducerea Camerii de Agricultură. Lucrările vor fi reluate îndată ce se va îndrepta timpul. De aceea toți elevii, cu domiciliul în Municipiul Brașov, se vor prezenta la liceu pentru a primi instrucțiuni și pentru a forma și o echipă de muncă obștească de efectuat în Municipiu.

Brașov, 10 Iulie 1941.

Dragoș Navrea

directorul liceului.

Mașină de calculat

în bună stare, de oczie, cumpăram.

Oferte: Fabrica de hârdie Zărnești județul Brașov.

Să le creștem tinerețea lor în școlile militare și de specialitate de acolo și să nu eludăm prin șiretlicuri drepturile firești ale pământului, făcându-i să li se strecoare în inimi sentimente de îndoială sau ispite spre orienturi străine.

Greșelile trecutului trebuie recunoscute cu bărbăție și în dreptate! Am putut greși dar să nu perseverăm!

Chiar din primele momente ale restaurării noii vieți românești la Nistru să ținem seama de această mare poruncă națională!

CRONICA RAZBOIULUI

Ce-au urmărit păgânii dela Răsărit. — Trupele noastre înaintează victorioase în Basarabia. — Situația la Nordul frontului. Ultimul bilanț... un milion de bolșevici distruși. — Anglia permite... — Poporul american nu dorește războiul. Situația pe alte fronturi de luptă.

Presa europeană, s'a ocupat în ultimele zile, despre importanța desrobirii Bucovinei și drepturile pe care noi Români le avem asupra acestui sfânt pământ.

Amintim numai în treacăt despre acest fapt, căci spațiul nu ne îngăduie să reproducem elogiile și felicitările pe care, popoarele din toate colțurile Europei, ni le adresează. Și, dacă, pretutindeni unde există un pic de simțire omenească, lumea își deschide sufletul în fața bucuriei de a ne ști iarăși uniți, faptul nu este de mică importanță. Din el se desprinde certitudinea că durerea noastră a fost împărtășită și nedreptatea înțeleasă. De acum încolo toate răurile de cerneală ce s'au vărsat din belșug peste mii de coale de hârtie, servind minciuna și ațâțările, nu vor mai folosi la nimic. De acum înainte, drepturile noastre sfinte, recâștigate tot prin jertfa de sânge, ca în atâtea alte dăți, nu le va mai putea umbri nici o clevetire. Ele vor străluci în lumina adevărilor istorice și vor impune, peste vreme, respectarea unei vieți, pe care poporul Român, mai unit ca nici odată, și-o va croi în ciuda tuturor dușmanilor.

Din adâncuri de pământ, unde dorm martirii și vitejii, se ridică, asemeni unor rugăciuni, murmure pe care numai noi le înțelegem, iar din zarea aprinsă a nădejților, Dumnezeu binecuvintează oastea desrobitoare a crucii și a credinței în Hristos.

Bucovina este a noastră și a noastră va rămănea, căci de fiecare colț al pământului ei se leagă tradiția de viață românească răsărită aici cu veacuri în urmă. Aici, ca și în alte părți ale pământului înstrăinat, strădania românească a căutat să se fină în pas cu vremea, cu civilizația. Și dacă, din tot ce s'a clădit înainte de cutropire, găsim astăzi dărâmături, dorința de viață a noastră a tuturor, va face să se ridice pe cenușa muncii din trecut, monumentul grăitor al virtuților atavice, singurele bogății și rezistența neamului nostru.

Ce-au urmărit păgânii dela Răsărit

După desrobirea Bucovinei și a unei mari părți din Basarabia, ne putem da seama ce a însemnat, pentru bieții Români, un an de stăpânire barbară. Nimeni nu mai era stăpân pe viață și avutul său. Nimeni nu mai avea voie să se închine la Dumnezeu părinților lui. Mama era lipsită de prunc, tocmai atunci când îi era mai drag, pentruca nu cumva să-i strecoare în suflet credință și grai românesc.

Bisericii i s'a dat destinație, de grajd, ori local de petrecere și orgie; iar în școală, fariseii și trădătorii, spuneau copiilor că tot ce au învățat despre România a fost minciună, că nu este Dumnezeu, după cum nu este nici biserica, nici Hristos. S'a urmărit în felul acesta distrugerea unei vieți curate, a unei vieți în care credința în Dumnezeu și în muncă, era singura temelie, singurul înțeles al existenței omului pe pământ. Scopul n'a fost însă ajuns. Și ceea ce constituie o dovadă grăitoare a rezistenței Românilor, bucovineni și basarabeni, sunt cadavrele înșiruite de-alungul drumurilor, cadavre care strâneau în mâni cruciulițe pentruca măcar astfel să aibă mulțumirea, în cea din urmă clipă a vieții, că a murit creștinește...

Prin satele în care armatele creștine intră victorioase, mulțimea îngenuche, iar mamele își strâng cu drag la piept pruncii, care de acum încolo vor fi ai lor, bucuria în mijlocul ne-

zurilor unei vieți trudnice, reazemul bătrânețelor și al neputinței... Pe figurile lor istovite, înfometate și îndobitocite parcă de grozăvia clipelor prin care au trecut, se desenează licăriri de bucurie. E bucuria asemănătoare cu bucuria omului salvat dela înec... E bucuria omului care după ce a văzut moartea cu ochii, poate să stea în fața salvatorului mulțumindu-i. Și bucuria se manifestă prin lacrimi care se rostogolesc, peste obraji uscați, în țărâna pe care atâția eroi au sfințit-o cu sângele lor...

Trupele noastre înaintează victorioase în Basarabia

Odată restabilită viața în Bucovina și Nordul Basarabiei, trupele germano-române, de sub comanda generalului Antonescu, înaintează spre Sudul Basarabiei. Ultimul comunicat arată că bolșevicii au aruncat în luptă forțe blindate considerabile pentru a opri înaintarea rapidă a trupelor germane și române.

Luptele au fost înverșunate, dar bolșevicii au fost respinși. Formațiuni germane și române au atacat ariergărzile bolșevice și au cucerit mult teren.

În acest sector al frontului au fost pricinuite bolșevicilor pierderi atât de mari, încât niciodată nu vor mai putea fi înlocuite.

Cu acest prilej au fost capturate arme, munițiuni, echipament și numeroase mitraliere. Au fost luate mai multe mii de prizonieri. Unul dintre ofițerii luați prizonieri a cerut apă și o bucată de pâine, declarând că nu a mâncat de trei zile. De altfel foamea stăpânește toate satele basarabene. Într'un sat de pe malul Nistrului, femeile basarabene, într'o convorbire pe care au avut-o cu d. general Antonescu, fără ca acestea să știe decât la sfârșit, au declarat că bolșevicii le-au luat toată hrana, pe bărbați i-a trimis cu o lună înainte de începerea războiului în Siberia și că dacă trupele germano-române n'ar fi ocupat aceste regiuni, locuitorii ar fi murit de foame și de sete, căci fântânile au fost otrăvite.

Pentruca nimic din secretul operațiilor să nu se aște, Marele Cartier al generalului Antonescu a adoptat tactica tăcerii. Numai după ce totul nu mai poate fi ținut secret, din cauza măsurilor de ordin ad-tiv, de ordine și siguranță, atunci se dau și comunicate, ca acela relativ la interzicerea schimbului de ruble în Bucovina și Nordul Basarabiei. Lumea dornică de vești cât mai „cuprinzătoare“ să-și stăpânească curiozitatea și să nu comenteze faptele decât în stricta lor realitate. În felul acesta cei din spatele frontului vor dovedi încrederea ce o au în soldatul român, care știe să se ridice la înălțimea vitejiei și sacrificiului înaintașilor.

Situația la Nordul frontului

La Nord trupele germane înaintează metodic și pe măsură ce înaintează, lucrătorii din organizația „Todt“ se îngrijesc de buna stare a drumurilor.

În ultimele zile, armata aeriană germană a distrus legăturile inamicului dinapoia frontului. În zona baltică, puternice atacuri germane au fost îndreptate împotriva unor coloane ale armatei roșii, care se retrăgeau spre Răsărit. Incercările sovietice de a înlocui prin pontoane, podurile distruse de aviația germană, au fost zădărnice prin atacuri concentrate ale aviației. Pretutindeni au fost atacate și împrăștiate coloane sovietice în poziții de așteptare. Cu acest prilej numeroase camioane și alte vehicule au fost nimicite și incendiate. Puternice atacuri au fost date

de asemeni împotriva liniilor ferate. Ele au fost întrerupte; trenurile au fost distruse sau au deraiat din cauza stricăciunilor pricinuite de bombe.

În felul acesta forțele germane nu se mai găsesc în fața unui dispozitiv ofensiv înaintat, ci a unei alinieri defensive înapoia frontului.

Sutele de unități ruse trimise în prima linie nu mai există. Alte forțe au fost așezate în fortificațiile liniei Stalin, care a fost străpunsă în mai multe locuri.

Ultimul bilanț... un milion de bolșevici distruși

Din datele aflate până acum se poate face un bilanț al pierderilor bolșevice, cu adevărat fantastice, dacă ne gândim că războiul este dus numai de 18 zile. Acest bilanț face dovada superiorității în luptă a soldatului german, care odată pornit la atac este stăpânit de certitudinea victoriei.

Până acum au fost luați prizonieri peste 400.000 de bolșevici, la care adăugându-se numărul morților, care întrec cu mult pe cei al prizonierilor, înseamnă că un milion de bolșevici au fost scoși din luptă. Această pierdere în oameni, a spulberat orice speranță în victorie a dictatorului roșu. Armata bolșevică nu poate decât să-și întârzie catastrofa, nicidecum s'o evite. Despre o revanșă nu poate fi vorba. De altfel, dacă în regiunea fortificațiilor, care erau considerate de nebiruit, armata germană a obținut victoria în cea mai mare bătălie de material curasat și de încercuire din istoria războaielor, aceasta înseamnă că armata bolșevică va fi urmărită de soldații germani cu o și mai mare încredere în victoria finală.

La numărul prizonierilor se adaugă mulțimea prăzii de războiu și distrugerii de avioane. Au fost distruse până acum 6233 avioane, ceea ce înseamnă un număr de 73 escadre conduse de cei mai buni aviatori pe care i-a avut armata bolșevică. Ca pradă de războiu au fost luate 7615 tancuri și 4216 tunuri, precum și depozite întregi de muniții.

La Smolensk, au fost distruse 32 de trenuri, care transportau trupe și material de războiu în interiorul Rusiei. Cum vedem, orice încercare de atac este crud plătită, iar încercările de retragere din zona operațiilor este egală cu o sinucidere.

Linia ferată Moscova—Petersburg a fost făcută impracticabilă

Ultimul comunicat al marelui Cartier german, arată că linia ferată Moscova—Petrograd a fost distrusă. În felul acesta cea mai principală cale de comunicație dintre capitala Rusiei este impracticabilă.

Dacă ne gândim la faptul că în Rusia căile de comunicație, mai cu deosebire căile ferate, sunt destul de puține față de imensitatea întinderii teritoriale, apoi ușor ne putem da seama de situația grea în care se află trupele bolșevice care sunt nevoite să primească din plin focul nimicitor al forțelor germane.

Promisiunile de ajutor date de Englezi sunt... platonice

Promisiunile engleze de ajutor pentru U. R. S. S. nu vor putea fi împlinite, pentrucă în spatele Germaniei stau statele întregului continent european, animate de ideea unei noi ordine care va realiza o pace durabilă. Și ceea ce a creat și întărit această „psihoză“, este atitudinea Angliei. Când toate statele

de pe continent doresc o viață bazată pe ordine și dreptate, e de mirare că se mai găsesc țări care să se opună la o nouă ordine europeană. Pentru ce nici un stat din Europa și nici chiar Anglia, care s'a situat în afara ei, nu au protestat și nu protestează că în America sunt „Statele Unite ale Americii“?

Poporul american nu vrea să fie târît în războiu

Numeroși membri ai comisiunii marinei și ai senatului sunt împotriva sugestiei d-lui Churchill, ca flotele Americii de Nord și Angliei să colaboreze strâns. Printre senatori, părerea este că un asemenea act ar echivala cu o măsură pe războiu împotriva Germaniei, la care poporul american se opune.

Ultima știre din Washington, unde a început Congresul, arată că senatorul Marchal și alți senatori, s'au declarat împotriva unui războiu în afară emisferei occidentale. Președintele Roosevelt, a cerut Congresului împuternicirea de a putea ține sub arme un important număr de oameni mobilizați după modelul canadian.

Situația pe alte fronturi de luptă

În Siria luptele au încetat în vederea semnării armistițiului.

Din Washington se află că Franța a respins condițiile impuse de Anglia.

În Africa de Nord, slabe atacuri aeriene.

În Vest, lupta împotriva Angliei este dusă cu aceeași intensitate. Avioane de bombardament britanice au bombardat regiuni ocupate de germani.

În Mediterano, au fost bombardate insulele Malta, Cipru și bazele dela Nicosia.

În Africa Orientală, trupele italiene, care apără o poziție din regiunea Amhara, au sfârșit o încercare de atac a Englezilor. În sectorul Uolucefit, se semnalează o vie activitate de artilerie.

Noi Români să păstrăm în suflete certitudinea că zilele următoare ne vor aduce o Românie reîntregită, nu prin „tratate“ care s'au dovedit a fi „simple petece de hârtie“, ci prin vitejia și sacrificiul soldatului român, puse în slujba sfintei dreptăți.

Mardare Mateescu

În atenția comercianților detailiști

1. Comercianții detailiști sunt obligați a pretinde dela comercianții engroșiști (cu ridicata) bonuri de cumpărare.

2. Să consulte și să respecte prețurile fixate de primărie zilnic pe tablele de afișare, aflătoare în toate piețele.

*

Toți apicultorii, de pe teritoriul Municipiului Brașov, (inclusiv Stupini, Dârste, Timișul de Jos și Timișul de Sus) vor face la Primărie, camera Nr. 10 la Dl Bălan, o declarație despre stupii ce au în funcțiune, pentru a le asigura hrana în zahăr pentru timpul ploios, și pentru iarnă.

Apicultorii din comunele din județ se vor adresa cu cereri similare la Oficiul de aprovizionare al județului, la Prefectură.

Societatea apicultorilor Brașov.

Redactor responsabil
ION COLAN